

Fietsroute Beneden Peil 33 km

Scharwoude, Avenhorn, Oosthuizen

We nemen je vandaag mee door een gebied dat al eeuwenlang de strijd voert met het water. Je fietst langs de Hoornse Hop en het Markermeer en door het laaggelegen polderlandschap van Noord-Holland.

Het landschap dat je doorkruist was ooit moeras, gevormd door veen en getij. Om het land bewoonbaar en bruikbaar te maken, groef men sloten om het water af te voeren en werden dijken aangelegd ter bescherming. Dat werkte, maar had ook gevolgen: door inklinking en oxidatie van het veen daalde de

bodem verder. In de Zeevang ligt het land nu meer dan zes meter onder zeeniveau en zakt nog altijd met millimeters per jaar.

Tegelijkertijd is deze geschiedenis ook de kracht van de streek. Het ontgonnen veen leverde vruchtbare grond op, waar tot op de dag van vandaag landbouw wordt bedreven. De rechte sloten, stolpboerderijen, molens en gemalen vertellen het verhaal van mensen die zich bleven aanpassen aan het landschap.

De kwetsbaarheid van het landschap werd pijnlijk duidelijk in 1675, toen een zware storm meerdere dijken langs het Hoornse Hop onder druk zette. Bij Scharwoude brak de zeekering over een lengte van ruim honderd meter.

Achter de dijk ontstond een krater van bijna tien meter diep. De doorbraak was het gevolg van eerdere schade, die bij gebrek aan middelen slechts provisorisch was hersteld. De bewoners zagen het water razendsnel oprukken. Velen vluchtten richting Hoorn met

wat ze nog konden meenemen: vee, huisraad, kleren. Voor anderen kwam de storm onverwacht, of ze bleven, omdat ze nergens anders heen konden. De schade was ontwrichtend: akkers verdwenen, huizen werden meegesleurd, het land raakte verzilt. Pas maanden later was de dijk weer dicht. En terwijl het water zich terugtrok, kwam een tweede golf op gang: die van plunders. Waar bewoners gevlucht waren, grepen anderen hun kans. Het maakte van de ramp niet alleen een natuur- maar ook een sociale crisis

Parkeerplaats: Raadhuisstraat 17, 1474 HG Oosthuizen, Nederland (zie inzet)

Knooppunten: 10 – 33 – 32 – 31 – 38 – 15 – 36 – 37 – 83 – 64 – 63 – 12 – 11 - 10

Fietsroute: Fietsroute Beneden Peil 33 km

5249909 via route.nl:

[Fietsroute Beneden Peil 33 km - Edam-Volendam - Fietsroute | Route.nl](#)

Via Komoot:

[Fietsroute Beneden Peil 33 km](#)

